

Foreslår å heve aldersgrensen for kjøp av tobakk til 20 år

– Det var overraskende positive reaksjoner på forslagene, sier Tore Sanner i Tobakksfritt, leder av koalisjonen hvor Legeforeningen er med.

Gisle Roksund. Foto Lisbet T. Kongsvik

Etter at Tobakksfritt hadde møte med statssekretær Roger Ingebrigtsen i Helse- og omsorgsdepartementet i februar har tobakk og snus igjen kommet på den politiske dagsordenen. Statssekretæren var klar i sin tale om at Regjeringen vil gjøre noe med tobakkforbruket.

Etter en fjernsynsdebatt i NRKs Aktuelte 9.3. 2010 der blant andre statssekretæren, leder i Kristelig Folkeparti (KrF) Dagfinn Høybråten og leder i Norsk forening for allmennmedisin Gisle Roksund deltok, fremkom det at Regjeringspartiene og KrF vil stå sammen om forslag som omhandler tobakk i Stortinget.

– Det er veldig hyggelig at regjeringen vil ta tak i og forsterke arbeidet med å hindre at unge begynner å røyke. Det å ivareta ungdom er det viktigste fokuset vi må ha i det forebyggende arbeidet. Da

er det nødvendig med ulike tiltak slik som Tobakksfritt har foreslått, sier Gisle Roksund.

Han trekker frem at det nesten er selvsagt at det skal være tobakksfritt på skolene, og tror det er nødvendig med heving av aldersgrensen for kjøp av tobakk. – Dette er et tiltak som jeg tror vil ha effekt, sier Roksund. Det er nesten ingen over tjue år som begynner å røyke, slik at for hvert år røykestart kan utsettes, så øker sjansen for at ungdom ikke begynner å røyke. Det er også lettere å se forskjell på en ungdom på 16 år og 20 år, slik at det også vil bidra til å overholde en aldersgrense for kjøp av tobakk, sier han.

– Folk vil ha det røykfritt, sier Roksund og mener det vil bli en økende forventning til røykfrihet på offentlig steder. – Tiltak kan virke radikale med en gang, men når de modnes og man blir vant til dem, så oppfattes det som helt selvfølgelig, sier han.

Tobakksfritts forslag

I Tobakksfritt møte med statssekretær Ingebrigtsen ble tatt opp flere saker. Statssekretæren viste stor interesse for forslagene, der de viktigste var behovet for økning av avgifter, utvidelse av de røykfrie områdene, å redusere tilgjengeligheten til tobakk gjennom å begrense utsalgsstedene og å øke aldersgrensen for kjøp av tobakk til 20 år. Helsedirektør Bjørn-Inge Larsen har følgende innspill til regjeringen: 20-årsgrense for kjøp av tobakk, løyveordning med inndragning av salgslisensen dersom mindreårige får kjøpt tobakk, og en ordning med et kontrollorgan for salg av tobakk.

Mer kunnskap

– Det har vært interessant å se hvor mange som denne gangen har reagert positivt på forslagene, sier Tore Sanner. – Vi foreslo overfor statsråden at avgiften på snus bør økes, fordi ungdom er en prissensitiv kjøpergruppe. Vi mener også at en gjeninnføring av kreftadvarselen på snusboksene er nødvendig og det bør være helseadvarsel med bilder, også på snusboksene, understreker han.

Røykfrie holdeplasser

Han forteller at Tobakksfritt tok opp et forslag om røykfrihet på bussholdeplasser, i leskur, taxikøer og plattformer. – Dette er områder hvor folk må oppholde seg når de skal på jobb og skole, og vi anmodet om at det blir vurdert ordninger som sikrer røykfrihet på disse områdene, sier Sanner.

– Videre tok vi opp innføring av tobakksfri skole som vil være et sterkt signal til barn og ungdom om at det er farlig for helsen å røyke. Tobakksfritt ønsker også å redusere antallet utsalgssteder for tobakk. Et forslag er at salg av tobakk reguleres på samme måte som salg av øl, sier Sanner.

Skapte stor interesse

Aftenposten og andre medier omtalte forslagene. Aftenpostens kommentator Anne Hafstad skrev under tittelen «Går for langt» at hun mente det var en inngripen i privatlivets fred å nekte røyking på bussholdeplasser, men at det meste av skytset nå bør rettes mot ungdom og nyrekruttering (1).

Også forslagene om å innføre røykeforbud i skoletiden, økte priser og sterke begrensninger i muligheter til å kjøpe tobakk er virkemidler som etter alt å dømme vil føre til at unge mennesker ikke gir seg nikotinet i vold. Mange vil kanskje tenke at det nå er så få røykere at myndighetene bør la dette ligge. Det bør myndighetene ikke gjøre. Snarere tvert imot. Tobakk dreper, fører til så mye sykdom og plager og koster samfunnet så dyrt at det bør bekjempes, skrev Hafstad.

Det er gledelig å merke seg at to av tre i en meningsmåling i Aftenposten støtter forslaget om å heve aldersgrensen for kjøp av tobakk fra 18 til 20 år.

Ellen Juul Andersen

ellen.juul.andersen@legeforeningen.no
Avdeling for informasjon og helsepolitikk

Litteratur

1. Hafstad A. Går for langt. Aftenposten (morgentidning) 18.2. 2010.

Tobakksfritt foreslår røykfrie holdeplasser. Illustrasjonsfoto Colourbox